Lietas arhīva Nr. C-0388-22/1
ECLI:LV:RIRT:2022:0420.C33421620.16.S

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Rīgā 2022.gada 20.aprīlī

Rīgas rajona tiesa,
tiesnese Elita Stivriņa,
rakstveida procesā izskatīja civillietu AS "Gaso" prasībā pret /pers. A/ par parāda piedziņu.

Aprakstošā daļa

[1] 2020.gada 15.jūlijā Rīgas rajona tiesā saņemts prasītājas AS "Gaso" prasības pieteikums pret atbildētāju /pers. A/ par parāda piedziņu.

2021.gada 23.novembrī prasītāja iesniegusi prasības pieteikuma grozījumus, lūdzot piedzīt no atbildētājas 5011,97 *euro*, kas sastāv no parāda par izlietoto, bet neuzskaitīto, dabasgāzi 2453,37 *euro*, līgumsoda 2453,37 *euro*, skaitītāja demontāžas un jaunā skaitītāja uzstādīšanas izdevumiem 24,64 *euro*, jaunā skaitītāja vērtības 44,29 *euro* un veiktās Latvijas Gāzes plombas pārbaudes izdevumiem 36,30 *euro*. Noteikt prasītājai tiesības saņemt līdz sprieduma izpildei likumiskos procentus seši no simta gadā un piedzīt tiesāšanās izdevumus. Atmaksāt prasītājai pārmaksāto valsts nodevu 42,49 *euro* no valsts budžeta līdzekļiem.

Prasību pamato ar šādiem argumentiem:

[1.1] 2004.gada 26.februārī starp AS "Latvijas Gāze" un atbildētāju /pers. A/ noslēgts līgums par dabasgāzes piegādi iedzīvotājiem Nr./numurs/ (turpmāk arī Līgums) par dabasgāzes piegādi nekustamajā īpašumā /adrese/ (turpmāk arī Gazificētais objekts).

[1.2] Piegādātās dabasgāzes uzskaitei Gazificētajā objektā tika uzstādīts dabasgāzes norēķinu uzskaites mēraparāts Actaris G4 Nr./numurs/ (turpmāk arī Skaitītājs) un, lai identificētu nesankcionētu Skaitītāja noņemšanu no dabasgāzes apgādes sistēmas, tā pievienošanas vieta noplombēta ar Latvijas Gāzes plombu Nr./numurs/ (turpmāk arī plomba), par ko tika sastādīts 2006.gada 8.septembra Akts par gāzes skaitītāja maiņu Nr./numurs/.

[1.3] 2019.gada 12.augustā prasītāja, klātesot atbildētājai, Gazificētajā objektā veica uzstādītā Skaitītāja un Latvijas Gāzes plombas noņemšanu, kā arī jauna dabasgāzes norēķinu uzskaites mēraparāta BKG4M Nr./numurs/ (turpmāk arī Jaunais skaitītājs) uzstādīšanu. Noņemtais Skaitītājs un Latvijas Gāzes plomba atbildētājas klātbūtnē tika ielikti drošības maisā Nr.0010299.

[1.4] Prasītāja Skaitītāju un Latvijas Gāzes plombu nodeva sabiedrībai ar ierobežotu atbildību "V&V VentMet laboratorija" pārbaudes veikšanai. Konstatēti bojājumi – bojātas plombas stieples ieejas un izejas vietas. Konstatēti skrāpējumi iekšpusē uz plombas pagriešanas fiksatora, par ko sagatavots 2020.gada 30.marta Akts Nr./numurs/ par plombas pārbaudi.

[1.5] Prasītāja nosūtīja atbildētājam 2020.gada 19.maija Pretenziju par izlietotās dabasgāzes un sadales sistēmas pakalpojumu samaksu saistībā ar dabasgāzes lietošanas normatīvo aktu pārkāpšanu Nr./numurs/. Kopā ar pretenziju atbildētājam tika nosūtīts arī izlietotās dabasgāzes un sadales sistēmas pakalpojumu pārrēķins.

Prasītāja, sagatavojot pārrēķinu, vadījās pēc Ministru kabineta 2017.gada 7.februāra noteikumu Nr.78 "Dabasgāzes tirdzniecības un lietošanas noteikumi" 88.2.apakšpunktā, 89.punktā un 90.2.apakšpunktā noteiktā. Pārrēķins sagatavots par laika periodu no 2018.gada 13.augusta līdz 2019.gada 12.augustam. No pārrēķina redzams, ka izlietotās dabasgāzes daudzums aprēķināts pēc diferencētajām dabasgāzes patēriņa normām uz vienu cilvēku 180 m^2 platībai. Tādējādi laikā no 2018.gada 13.augusta līdz 2019.gada 12.augustam pēc diferencētajām dabasgāzes patēriņa normām maksa par izlietoto dabasgāzi un sadales sistēmas pakalpojumu sastāda 5969,08 *euro*.

Papildus atbildētājai ir pienākums atlīdzināt uzstādīšanas un demontāžas izdevumus 24,64 *euro*, uzstādītā skaitīja vērtību 44,29 *euro* un izdevumus par veikto Latvijas Gāzes plombas vērtību 36,30 *euro*.

[1.6] Iesniedzot prasības pieteikuma grozījumus, prasītāja norāda, ka, veicot Latvijas Gāzes plombas trasoloģisko ekspertīzi, eksperts sagatavoja 2021.gada 31.augusta Eksperta atzinumu Nr./numurs/ (turpmāk arī Ekspertīzes atzinums), kurā secīgi aprakstīta ekspertīzes veikšanas gaita. Ekspertīzes atzinuma secinājumu daļā attiecībā uz Latvijas Gāzes plombu norādīts, ka plomba Nr./numurs/ ir bijusi atvērta un atkārtoti aizvērta. Prasītāja vērš uzmanību, ka iejaukšanās Latvijas Gāzes plombā ļauj no dabasgāzes vadiem atvienot Skaitītāju, tādējādi radot atbildētājai iespēju dabasgāzes patērēšanai vispār bez Skaitītāja, tātad pilnīgi bez uzskaites un bez maksas.

[1.7] Skaitītāju uzskaitītais dabasgāzes patēriņš Gazificētajā objektā bija būtiski samazinājies laika periodā no 2013.gada 22.oktobrim līdz 2019.gada 12.augustam, salīdzinot ar laika periodu no 2006.gada 31.oktobra līdz 2007.gada 31.oktobrim, kas papildus citiem lietā esošajiem pierādījumiem liecina par prettiesisku iejaukšanos Latvijas Gāzes plombā, kā arī prettiesiski radītās iespējas dabasgāzes lietošanai bez maksas reālu izmantošanu vairāk kā 5 gadu garumā.

[1.8] Prasītāja norāda, ka esot atsaukusies uz Ministru kabineta 2017.gada 7.februāra noteikumu Nr.78 "Dabasgāzes tirdzniecības un lietošanas noteikumi" (redakcijā, kas bija spēkā no 2017.gada 3.aprīļa līdz 2020.gada 24.janvārim) (turpmāk arī Noteikumi Nr.78) 88.2.apakšpunktā un 89.punktā noteikto.

Ar Latvijas Republikas Satversmes tiesas (turpmāk arī Satversmes tiesa) 2021.gada 14.oktobra spriedumu lietā Nr.2021-03-03 (turpmāk arī Spriedums Nr.2021-03-03) nospriests atzīt Ministru kabineta 2017.gada 7.februāra noteikumu Nr.78 "Dabasgāzes tirdzniecības un lietošanas noteikumi" 88.punktu (redakcijā, kas bija spēkā līdz 2021.gada 12.augustam) un 89.punktu (redakcijā, kas bija spēkā līdz 2020.gada 24.janvārim) par neatbilstošu Latvijas Republikas Satversmes 64. un 105.pantam un Enerģētikas likuma 107.panta septītajai daļai un attiecībā uz personām, kurām tas piemērots vai būtu jāpiemēro tiesā, par spēkā neesošu no izdošanas brīža. Tāpat nospriests atzīt Ministru kabineta 2017.gada 7.februāra noteikumu Nr.78 "Dabasgāzes tirdzniecības un lietošanas noteikumi" 88.punktu, 89.punktu (redakcijā, kas bija spēkā no 2020.gada 25.janvāra līdz 2021.gada 12.augustam, un spēkā esošajā redakcijā) un 89.1 punktu (redakcijā, kas bija spēkā līdz 2021.gada 12.augustam) par neatbilstošu Latvijas Republikas Satversmes 64. un 105.pantam un Enerģētikas likuma 107.panta septītajai daļai un attiecībā uz personām, kurām tas piemērots vai būtu jāpiemēro tiesā, par spēkā neesošu no izdošanas brīža.

Vienlaikus Satversmes tiesas spriedumā Nr.2021-03-03 norādīts, ka dabasgāzes lietošanas noteikumu pārkāpuma tiesiskās sekas vairs nenosaka

speciāls tiesiskais regulējums. Taču tas pats par sevi nenozīmē, ka enerģijas lietotājam vairs nebūtu pienākuma atlīdzināt sadales sistēmas operatoram nodarītos zaudējumus.

[1.9] Saskaņā ar Noteikumu Nr.78 97.3.apakšpunktu lietotājam ir pienākums nodrošināt uzstādīto komercuzskaites mēraparātu un plombu saglabāšanu. Saskaņā ar Noteikumu Nr.78 146.punkta otro teikumu jebkurai personai ir aizliegts ietekmēt komercuzskaites mēraparāta darbību. Savukārt Civillikuma 1779.pants nosaka, ka katram ir pienākums atlīdzināt zaudējumus, ko viņš ar savu darbību vai bezdarbību nodarījis.

Ievērojot to, ka pienākumu nodrošināt Skaitītāja un uz tā esošas verifikācijas kniedes saglabāšanu, noslēdzot līgumu, uzņēmās atbildētāja, bet šis pienākums netika izpildīts, atbildētājai ir pienākums atlīdzināt prasītājai nodarītos zaudējumus.

[1.10] Prasītāja ir veikusi pārrēķinu, norādot, ka no 2013.gada 22.oktobra līdz 2019.gada 12.augustam, ir konstatējams būtiski samazināts uzskaitītās dabasgāzes patēriņš, ir 69,69 mēneši, tādēļ, lai laika periods no 2006.gada 31.oktobra līdz 2007.gada 31.oktobrim atbilstu attiecīgajam periodam, uzskaitītais dabasgāzes apjomu (6766 m^3) laikposmā no 2006.gada 31.oktobra līdz 2007.gada 31.oktobrim (12 mēneši) tika izdalīts ar 12, tādējādi izrēķinot vidējo dabasgāzes patēriņu mēnesī (564 m3), kas secīgi tika sareizināts ar 69,69 mēnešiem.

Periodā no 2013.gada 22.oktobra līdz 2019.gada 12.augustam ar Skaitītāju uzskaitītais dabasgāzes apjoms, proti, no kopējā faktiski izlietotās dabasgāzes apjoma (39305 m^3), ir atņemts ar Skaitītāju uzskaitītās dabasgāzes apjoms (34433 m^3) attiecīgajā periodā, tādējādi nosakot izlietotās, bet neuzskaitītās dabasgāzes apjomu 4872 m^3. Līdz ar to saskaņā ar Pārrēķinu Nr./numurs/ atbildētājai ir pienākums samaksāt prasītājai faktiski izlietoto, bet neuzskaitīto dabasgāzi (4872 m3) 2453,37 *euro* apmērā, tādējādi nodrošinot ekonomisko ekvivalenci prasītājas un atbildētājas tiesiskajās attiecībās.

[1.11] Saskaņā ar līguma 4.2.punktu kopsakarā ar Civillikuma 1716.panta pirmajā daļā noteikto, no atbildētājas papildus būtu piedzenams līgumsods par dabasgāzes lietošanas noteikumu pārkāpumu.

Līgumsodam nav tikai prevencijas un sodīšanas, bet arī zaudējumu atlīdzināšanas funkcija. Patiesais bez uzskaites izlietotās dabasgāzes apmērs saprātīgi varētu būt krietni lielāks, jo, radot iespēju dabasgāzes patēriņam bez uzskaites, zūd jebkāda nepieciešamība taupīt, jo par izlietoto dabasgāzi tāpat nav jāmaksā. Tādēļ, veicot salīdzinājumus ar līdzīgiem laika periodiem, jāņem vērā, ka tajos periodos, kad prettiesiska dabasgāzes lietošana bez uzskaites nav notikusi, saprātīga persona būtu taupījusi, ko nevar teikt par periodiem, kad personai radīta prettiesiska iespēja neuzskaitīt katru patērēto dabasgāzes kubikmetru. Līgumsoda apmērs noteikts zaudējumu apmērā 2453,37 *euro*.

[1.12] Papildus norāda, ka par prasības pieteikuma iesniegšanu par parāda piedziņu 6074,31 *euro*, tika samaksāta valsts nodeva 477,61 *euro*. Parāda aprēķināšanā tika izmantotas diferencētās dabasgāzes patēriņa normas atbilstoši Noteikumu Nr.78 88.2.apakšpunktam un 89.punktam. Pēc prasības pieteikuma iesniegšanas ar Satversmes tiesas spriedumos paustajām atziņām ir mainīta izlietotās, bet neuzskaitītās dabasgāzes aprēķināšanas kārtība. Atbilstoši pārrēķinam faktiski izlietotās, bet neuzskaitītās, dabasgāzes apmērs ir mazāks – 2453,37 *euro*. Savukārt līgumsoda apmērs ir 2453,37 *euro*, tādējādi kopējā prasības summa samazinās līdz 5011,97 *euro*.

Prasītāja atbilstoši Civilprocesa likuma 37.panta pirmās daļas 1.punktam lūdz tiesu atmaksāt pārmaksāto valsts nodevu 42,49 *euro* apmērā. Savu prasību šajā daļā prasītāja pamato ar principu, kas izriet no Civilprocesa likuma 36.panta otrajā daļā noteiktā– ja tiek palielināta prasības summa, valsts nodeva ir piemaksājama. Atteikšanās no prasības gadījumā būtu piemērojams šis princips, jo samaksātās valsts nodevas apmērs ir lielāks par to, kas būtu jāmaksā par uzturēto prasību.

[1.13] Prasība pamatota ar Civillikuma 1., 3., 1587., 1716., 1717., 1724.[1] un 1779.pantu.

[2] 2020.gada 6.oktobrī atbildētāja iesniedza paskaidrojumu, norādot, ka prasītāja nav pierādījusi lietā faktus, uz kuriem prasītāja pamato savu prasījumu.

Atbildētājas iebildumi pamatoti ar šādiem argumentiem:

[2.1] Atbildētāja paskaidro, ka prasītāja lūdz tiesu piedzīt no atbildētājas parāda apmēru, neievērojot Ministru kabineta noteikumus Nr.78, kas ar Ministru kabineta 2020.gada 21.janvāra noteikumiem Nr.49 ir tikuši būtiski grozīti: no 2020.gada 25.janvāra noteikumu Nr.78 89.punkts izteikts pavisam jaunā redakcijā un paredz, ka pārrēķinu par izlietoto dabasgāzi un sadales sistēmas pakalpojumiem sadales sistēmas operators veic, izmantojot noteiktu formulu.

[2.2] Prasības pamatā ir 2019.gada 12.augusta demontētā dabasgāzes mēraparāta bojājums, kas tiek pierādīts ar prasītājas pieaicinātu komersanta SIA "V&V VentMet laboratorija" 2020.gada 30.marta aktu. Atbildētāja apšauba prasītājas iesniegto ekspertīzes atzinumu, jo ekspertīzi nav noteikusi tiesa, eksperts nav brīdināts par kriminālatbildību. Ekspertīzes atzinums nav pamatots, jo tajā nav norādīta ekspertīzē izmantotā metode.

[2.3] Savā 2022.gada 15.marta iesniegumā atbildētāja norāda, ka plombas bojājumu varēja radīt paši prasītājas darbinieki, uzstādot Skaitītāju. Uzskata, ka ekspertīzei ir jāapliecina, ka stieple zaudējusi savas īpašības un pārtrūkusi. Vajadzēja veikt stieples ķīmisko ekspertīzi, stieples mikrokristāliskā režģa analīzi.

Papildus paskaidro, ka gāzes patēriņa periodā tika ierīkota papildu apkure – konvencionālā malkas un brikešu apkures krāsns, kas ļauj apsildīt mājas pirmo stāvu un pūš karsto gaisu uz otro stāvu, kas ļāva samazināt gāzes patēriņu, kā arī šajā periodā mājā dzīvoja mazāk cilvēku, kas ievērojami samazināja gāzes (karstā ūdens) patēriņu.

[3] 2021.gada 31.augustā lietā sagatavots Valsts tiesu ekspertīžu biroja Eksperta atzinums Nr./numurs/.

[4] Pamatojoties uz Covid-19 infekcijas izplatības pārvaldības likuma 10.pantā noteikto, lietas izskatīšana tika noteikta rakstiskā procesā, par ko pusēm paziņots 2022.gada 4.janvārī.

Motīvu daļa

[5] Tiesa konstatē, ka starp pusēm pastāv tiesiskās attiecības, saskaņā ar 2004.gada 26.februarī starp AS "Latvijas Gāze" un atbildētāju noslēgto līgumu par dabasgāzes piegādi iedzīvotājiem Nr./numurs/ objektā /adrese/. Puses ir vienojušās, ka piegādātājs pārdod un piegādā dabasgāzi, bet lietotājs saņem un samaksā par piegādāto dabasgāzi (lietas 1.sējuma 16.lapa).

Civillikuma 2107.pantā noteikts, ka ar piegādes līgumu viena puse (piegādātājs) uzņemas piegādāt otrai (pasūtītājam) noteiktu lietu par zināmu cenu.

Līguma 2.1.2.punktā ir noteikts, ka lietotāja pienākums ir katru mēnesi veikt maksājumus par gāzi pēc gāzes piegādes brīdī spēkā esošajiem tiesību aktiem un atbilstoši apstiprinātajai norēķinu kārtībai par dabasgāzi iedzīvotājiem, kurā noteikts galīgais norēķinu termiņš un nokavējuma naudas apmērs (lietas 1.sējuma 16.lapa).

Tiesa atzīst, ka starp pusēm ir nodibinātas no piegādes līguma izrietošas tiesiskās attiecības.

Saskaņā ar Civillikuma 2109.pantu, kad piegādātājs pieprasīto lietu piegādājis, līdzēju tiesiskās attiecības apspriežamas pēc pirkuma līguma noteikumiem. Atbilstoši Civillikuma 2021.pantam no pirkuma līguma izceļas abām pusēm savstarpējas prasījumu tiesības kā uz līguma izpildīšanu, tā arī uz zaudējumu atlīdzību.

Atbildētāja nav apstrīdējusi Līguma noslēgšanas faktu, kā arī nav cēlusi iebildumus par Līguma spēkā esību. Tāpat lietā nav strīda par to, ka atbildētājai ir piegādāta dabasgāze, atbilstoši pušu noslēgtajam līgumam. Līdz ar to strīdi, kas rodas no šā darījuma, apskatāmi pēc piegādes līguma un pirkuma līguma tiesiskā regulējuma.

[6] Lietā nav strīda, ka ir notikusi AS "Latvijas Gāze" reorganizācija. Ar 2017.gada 1.decembra Uzņēmumu reģistra lēmumu Nr./numurs/ komercreģistrā ir ierakstīta reorganizācija – sadalīšana, nodalot daļu mantas no komercsabiedrības AS "Latvijas Gāze" un izveidot komercsabiedrību AS "Gaso" (lietas 1.sējuma 55.lapa).

Saskaņā ar AS "Latvijas gāze" 2017.gada 15.augusta sadalīšanas lēmuma Nr.1 4.4.punktu AS "Gaso" pārņem visas AS "Latvijas Gāze" tiesības un pienākumus, kas saistīti ar nodalītajiem saimnieciskās darbības veicējiem.

Lietā nav strīda, ka prasītāja – AS "Gaso", ir AS "Latvijas Gāze" saistību un tiesību pārņēmēja. Līdz ar to prasītājai ir prasījuma tiesības pret atbildētāju, kas izriet no 2004.gada 26.februārī noslēgtā Līguma starp AS "Latvijas Gāze" un atbildētāju par dabasgāzes piegādi iedzīvotājiem Nr. Nr./numurs/ objektā /adrese/.

[7] Prasītāja norāda, ka atbildētāja nav veikusi samaksu par visu saņemto un patērēto dabasgāzi.

Civillikuma 2033.pantā ir noteikts, ka pircējam vispirms jāsamaksā pirkuma maksa, kas, ja pirkums nav noslēgts uz kredītu vai ja samaksai nav norunāti sevišķi termiņi, jāizdara tūliņ, lietu nododot, tā tad tajā pašā laikā un tajā pašā vietā.

Ministru kabineta noteikumu Nr.78 (redakcija līdz 2020.gada 24.janvārim) 97.1. un 97.2.punktā ir noteikts, ka lietotājam ir pienākums sniegt patiesu informāciju par komercuzskaites mēraparāta rādījumiem un tirdzniecības līgumā noteiktajos termiņos norēķināties par patērēto dabasgāzi un sistēmas pakalpojumu sniegšanu (redakcija spēkā līdz 2020.gada 24.janvārim).

Kā tika konstatēts iepriekš, pušu noslēgtā Līguma 2.1.2.punktā ir noteikts lietotāja pienākums katru mēnesi veikt maksājumus par gāzi.

Lietā nav strīda, ka samaksa par patērēto dabasgāzi ir veicama atbilstoši uzstādītā dabasgāzes Skaitītāja rādījumiem, ņemot vērā piegādātāja tarifus. Tāpat lietā nav strīda, ka gazificētajā objektā /adrese/, ir veikta Skaitītāja rādījumu fiksēšana Līgumā noteiktajos termiņos, bet lietā ir strīds, ka fiksētie Skaitīja rādījumi neatbilda patiesi patērētās dabasgāzes apjomam. Līdz ar to ir nepieciešams konstatēt, vai atbildētāja ir izlietojusi dabasgāzi vairāk, nekā bija uzskaitīts ar Skaitītāju.

[8] Prasītāja norāda, ka atbildētāja pārkāpa Ministru kabineta noteikumus Nr.78 (redakcija līdz 2020.gada 24.janvārim) un pušu noslēgto līgumu, jo nav saglabājusi Skaitītāja veselumu, uzrādīja dabasgāzes Skaitītāja rādījumus neatbilstoši reālajam patēriņam, kā rezultātā prasītājai ir nodarīti zaudējumi.

Atbildētāja norāda, ka prasītāja nav pierādījusi, ka atbildētāja ir bojājusi Skaitītāju.

Ministru kabineta noteikumu Nr.78 (redakcija līdz 2020.gada 24.janvārim) 97.3. un 97.4.punktā ir noteikts, ka lietotājam ir pienākums nodrošināt uzstādīto komercuzskaites mēraparātu un plombu saglabāšanu un nekavējoties, bet ne vēlāk kā 24 stundu laikā ziņot sadales sistēmas operatoram par konstatētajiem komercuzskaites mēraparātu vai plombu bojājumiem. Savukārt minēto noteikumu 146.punktā noteikts, ka jebkurai personai ir aizliegts ietekmēt komercuzskaites mēraparāta darbību.

No minētā normatīvā regulējuma izriet, ka lietotājam ir pienākums nodrošināt dabasgāzes Skaitītāju un plombu saglabāšanu, viņam ir aizliegts to ietekmēt un nekavējoties jāziņo par konstatētajiem bojājumiem.

Pušu noslēgtā Līguma 2.1.4. un 2.1.5.punktā puses ir pielīgušas, ka lietotāja pienākums ir uzturēt tehniskajā kārtībā lietotāja gāzes apgādes sistēmu, gāzes iekārtas, aparatūru, automātiskās regulēšanas iekārtas un pretavārijas drošības līdzekļus. Nekavējoties paziņot prasītājai par konstatētajiem skaitītāju bojājumiem, bojātām vai norautām skaitītāja vai gāzes plombām (lietas 1.sējuma 16.lapa).

Tiesa secina, ka atbildētājas pienākums bija nodrošināt Skaitītāja, tā detaļu un plombu veseluma saglabāšanu un bojājumu gadījumā ziņot prasītājai.

[8.1] 2006.gada 8.septembrī prasītājas darbinieks gazificētajā objektā /adrese/, ir sastādījis Aktu par skaitītāja maiņu. Aktā ir norādīts, ka objektā ir uzlikts jauns skaitītājs Actaris 6-4 Nr./numurs/, plombe Nr./numurs/. Lietā nav strīda, ka aktu ir parakstījusi atbildētāja (lietas 1.sējuma 17.lapa).

2019.gada 12.augustā prasītājas darbinieks gazificētajā objektā /adrese/, ir sastādījis Aktu par skaitītāja maiņu. Aktā ir norādīts, ka objektā ir noņemts skaitītājs G4 Actaris Nr./numurs/, noņemta plomba Nr./numurs/. Atbildētāja aktu ir parakstījusi (lietas 1.sējuma 18.lapa).

Minētajā aktā nav konstatēts, ka noņemtajam Skaitītājam būtu bijuši kādi defekti, bet ir norādīts, ka prasītāja veica skaitītāja maiņu. Tomēr šim faktam nav nozīmes prasības izskatīšanā, jo prasītājas prasījumu neietekmē Skaitītāja noņemšanas pamats. Tas nedz attaisno iespējamo atbildētājas rīcību, nedz pastiprina atbildētājas atbildību.

[8.2] Prasītāja norāda, ka noņemtais Skaitītājs gazificētajā objektā /adrese/, ir nodots SIA "V&V VentMet laboratorija" Skaitītāja pārbaudei.

SIA "V&V VentMet laboratorija" 2020.gada 30.martā sastādīja Aktu Nr./numurs/ par plombu pārbaudi, konstatējot, ka vizuālās pārbaudes laikā konstatēti bojājumi – bojātas plombas stieples ieejas un izejas vietas. Konstatēti skrāpējumi iekšpusē uz plombas pagriešanas fiksatora (lietas 1.sējuma 22.lapa).

Tiesa ņem vērā, ka šis akts ir vērtējams kā rakstveida pierādījums un tajā norādītais ir atzīstams par pierādītu tikai tiktāl, ciktāl tas apstiprinās ar citiem lietas materiāliem, vai tādā apjomā, kādā pretējā puse to nav apstrīdējusi.

[8.3] Tiesa ar 2021.gada 21.aprīļa lēmumu ir nolēmusi noteikt ekspertīzi, uzdodot to veikt Valsts tiesu ekspertīžu birojam. 2021.gada 31.augustā Valsts tiesu ekspertīžu biroja eksperte /pers. B/ ir veikusi ekspertīzi tiesu trasoloģiskajā specialitātē "Mehanoskopisko pēdu izpēte" dabasgāzes komercuzskaites mēraparātam (skaitītājam) Actaris G4 Nr./numurs/ un plombai Nr./numurs/.

Eksperte ir konstatējusi, ka plombai Nr./numurs/ ir sveša priekšmeta tiešas iedarbības pēdas: plombas korpusa abu pušu izvirzījumu abu atveru kanālu virsmās, atveru malās un šķautnēs ir iespiedumi, skrāpējumi, kas radušies, priekšmeta cietam, šauram izvirzījumam vairākas reizes un dažādos leņķos virzoties uz plombas iekšpusi un ārpusi, spiežot uz plombas korpusa abu pušu izvirzījumu atveru kanālu virsmu, malām un šķautnēm, virzienā uz plombas ārpusi, aizmuguri un iekšpusi, mainot atveru formu un izmēru; plombas serdeņa sānu virsmā diametrāli pretēji novietoti divi skrāpējumu un iespiedumu pāri, kas radušies, priekšmeta cietam, šauram, asam izvirzījumam caur plombas korpusa abu pušu sānu izvirzījumu abām atverēm iespiežoties konstrukcijai atbilstoši slēgtas plombas serdeņa virsmā un virzot, spiežot serdeni virzienā uz plombas priekšpusi, virzot to uz āru.

Eksperte ir konstatējusi, ka plomba Nr./numurs/ nav aizvērta atbilstoši plombas mehānisma konstrukcijai, jo serdenis, noslēdzot plombu korpusā ir pagriezts leņķi par ~95°, nevis ~90°; serdeņa aizmugures izvirzījumi atrodas daļēji pret plombas korpusa aizmugures malas izvirzījumiem, nevis starp tiem; divas joslas ar iespiedumiem plombas korpusa virsmā pie aizmugurējās malas, kas radušies, serdeņa aizmugures izvirzījumiem iespiežoties korpusa virsmā, serdenim divas reizes pārvietojoties gar plombas korpusa iekšējo virsmu, slēdzot plombu. Eksperte norāda, ka minētais liecina, ka plomba ir aizvērta neatbilstoši plombas konstrukcijai.

Plomba Nr./numurs/ ir bijusi atvērta un atkārtoti aizvērta. Atverot plombu, aukla tikusi atbrīvota. Plombas Nr./numurs/ aukla ir izņemta, nomainīta ar esošo auklu.

Plombas Nr./numurs/ auklu mezgla vietā abām auklām ir stiepļu vijumu deformācijas, korpusa apakšējā atverē esošajai auklai mezgla vietā ir stieples lūzums, kas radušies, auklu stiepes un lieces rezultātā – sasienot mezglu, nostiepjot, lokot auklu. Eksperte norādījusi, ka nav iespējams atbildēt uz jautājumu, vai pēdas uz plombas norāda uz to, ka plomba ir tikusi ietekmēta ar nolūku to atvērt, jo trasoloģiskajā ekspertīzē nav iespējams noteikt bojājumu izdarīšanas nolūku.

Plombas Nr./numurs/ konstrukcija un tās slēgšanas mehānisms liedz atvērt slēgtu plombu vai atbrīvot no tās auklu bez bojājumu izdarīšanas (lietas

1.sējuma 151., 152.lapa).

Prasītāja norāda, ka iejaukšanās plombā – plombas atvēršana un auklas izņemšana – ļauj no dabasgāzes vadiem atvienot Skaitītāju, tādējādi radot iespēju dabasgāzes patērēšanai vispār bez Skaitītāja, tātad bez uzskaites un bez maksas.

Tiesa secina, ka tiesas nozīmētās ekspertīzes rezultātā ir konstatēts, ka plomba ir bojāta. Eksperte ir secinājusi, ka plombai Nr./numurs/ ir sveša priekšmeta tiešas iedarbības pēdas un tā nav aizvērta atbilstoši plombas mehānisma konstrukcijai.

Tiesa atzīst, ka ar tiesu eksperta atzinumā konstatēto kopsakarībā ar SIA "V&V VentMet laboratorija" 2020.gada 30.martā sastādītajā Aktā secināto ir pierādīts, ka plomba, kamēr tā ir atradusies atbildētājas valdījumā, ir bojāta un tajā konstatēti skrāpējumi uz pagriešanas fiksatora.

Secināms, ka ir noticis Ministru kabineta noteikumu Nr.78 97.3.punktā lietotājam noteiktā pienākuma pārkāpums, jo nav nodrošināta Skaitītāja un ar to saistītu sistēmu un plombu saglabāšana un ziņošana par bojājumiem. Minētais dod tiesību prasītājai apšaubīt atbildētājas iesniegto Skaitītāja rādījumu atbilstību reāli patērētas dabasgāzes daudzumam.

[9] Prasītāja norāda, ka viņai ir radušies zaudējumi, jo atbildētāja ir uzrādījusi patērētās dabasgāzes rādījumus neatbilstoši patiesajam patēriņam. Faktiski izlietotās, bet neuzskaitītās dabasgāzes apmērs ir aprēķināts 2453,37 *euro* apmērā.

Līguma 4.2.punktā ir pielīgts – ja piegādātājs konstatē tīšus skaitītāja bojājumus, ir bojātas vai norautas skaitītāja vai gāzes vadu plombas vai izdarīti citi pārkāpumi, kuru dēļ ir samazināts gāzes patēriņa lielums vai radīta iespēja gāzi lietot bez maksas, piegādātājs pārtrauc gāzes padevi un izdara pārrēķinu trīskāršā apmērā par laika posmu no pēdējās piegādātāja izdarītās pārbaudes vai skaitītāja uzstādīšanas dienas, kā arī pieprasa segt skaitītāja vērtību sabojāšanas gadījumā (lietas 1.sējuma 16.lapa).

Prasītāja norāda, ka gazificētājā objektā /adrese/, prasītāja neuzskaitīto dabasgāzes apjomu ir aprēķinājusi par pamatu ņemot laika posmu no 2006.gada 31.oktobra līdz 2007.gada 31.oktobrim, kad dabasgāzes patēriņš nebija samazināts, to izdalot ar 12 mēnešiem un iegūstot 564 m^3 mēnesī, kas sareizināts ar 69,69 mēnešiem. Līdz ar to prasītāja uzskata, ka laika posmā no 2013.gada 22.oktobra līdz 2019.gada 12.augustam ir patērēta dabasgāze 39305 m^3, bet tās uzskaitītais apjoms ir 34433 m^3. Tādējādi neuzskaitītais patērētais dabasgāzes apjoms esot 4872 m^3, kas ir 2453,37 *euro*.

No prasītājas iesniegtās tabulas par dabasgāzes patēriņu no 2006.gada ir redzams, ka laika periodā no 2013.gada 22.oktobra dabasgāzes patēriņš ir bijis būtiski samazinājies, salīdzinot ar iepriekšējiem gadiem.

Šis fakts kopsakarībā ar konstatētajiem plombas bojājumiem liecina, ka atbildētājai ir bijusi iespēja patērēt dabasgāzi bez uzskaites, kā rezultātā prasītāja nav varējusi saņemt samaksu par faktiski patērēto dabasgāzi. Tādējādi prasītājai ir tiesība prasīt zaudējumu atlīdzināšanu

[9.1] Tiesa konstatē, ka prasītāja ir veikusi pārrēķinu atbilstoši šajā Līguma 4.2. punktā noteiktajam, norādot, ka Latvijas Republikas Satversmes tiesa ir atzinusi par spēkā neesošiem Ministru kabineta noteikumu Nr.78 (redakcijā līdz 2002.gada 24.janvārim) 88. un 89.punktu.

Satversmes tiesa, izskatot pieteikumu par Ministru kabineta 2016.gada 9.februāra noteikumu Nr.85 "Dabasgāzes piegādes un lietošanas noteikumi" 98., 99. un 100.punkta atbilstību Latvijas Republikas Satversmei, ir norādījusi, ka tiesai, izskatot konkrētu lietu, ir jānoskaidro arī apstākļi par faktiski patērēto dabasgāzes daudzumu līdzīgos apstākļos vai analogā situācijā līdzīgā laika posmā. Tā kā Ministru kabineta 2016.gada 9.februāra noteikumu Nr.85 "Dabasgāzes piegādes un lietošanas noteikumi" 98., 99. un 100.punkti pēc sava satura atbilst Ministru kabineta 2017.gada 7.februāra noteikumu Nr.78 "Dabasgāzes tirdzniecības un lietošanas noteikumi" 88.punktam (redakcijā līdz 2021.gada 12.augustam) un 89.punktam (redakcijā līdz 2020.gada 24.janvārim), tiesa atzīst, ka, aprēķinot faktiski patērētas dabasgāzes daudzumu, ir noskaidrojams dabasgāzes daudzums, kāds ir patērēts līdzīgos apstākļos un analogā situācijā.

[9.2] Tiesa konstatē, ka prasītāja, veicot pārrēķinu par vidēji patērētās dabasgāzes apjomu, ir par pamatu ņēmusi laika posmu no 2006.gada 31.oktobra līdz 2007.gada 31.oktobrim, uzskatot, ka šajā laika posmā dabasgāzes patēriņš nebija samazināts.

Tādējādi tiesa konstatē, ka laika periodā no 2006.gada 31.oktobra līdz 2007.gada 31.oktobrim ir patērēta dabasgāze 6766 m^3, kas ir 564 m^3 mēnesī. Savukārt laika periodā no 2013.gada 22.oktobra līdz 2019.gada 12.augustam patēriņš ir bijis 34433m^3, kas ir 494 m^3 mēnesī. Secināms, ka starpība ir bijusi 70 m^3, kuru prasītāja uzskata par neuzskaitītu, bet patērētu un neapmaksātu dabasgāzi.

Tomēr tiesa konstatē, ka 2015.gada 25.oktobrī prasītājas darbinieks ir veicis Skaitītāja kontroli, par ko sastādīts akts (lietas 2.sējuma 61.lapa). Aktā fiksēts Skaitītāja rādījums 45434 un atzīmēta arī plomba Nr./numurs/. Tādējādi ir redzams, ka prasītājas darbinieks ir apskatījis atbildētājas īpašumā esošo Skaitītāju un nekādas piezīmes par tā defektiem aktā nav izdarījis. Tiesai nav pamata uzskatam, ka līdz 2015.gada 25.oktobrim Skaitītāja plomba Nr./numurs/ ir bijusi ietekmēta. Tā kā ekspertīzes atzinumā norādīts, ka plomba nav aizvērta atbilstoši plombas mehānisma konstrukcijai, plombas defekts ir bijis no ārpuses saskatāms un speciālistam to vajadzēja pamanīt.

Līdz ar to tiesa secina, ka nav pamata pieņemt, ka plombas bojājumi ir veikti pirms 2015.gada 25.oktobra.

Atbildētājas izskaidrojumu samazinātam dabasgāzes patēriņam – ierīkota papildu apkure – konvencionālā malkas un brikešu apkures krāsns, tiesa atzīst par nepamatotu, jo saskaņā ar atbildētājas iesniegto pavadzīmi krāsns ir nopirkta 2019.gada 18.februārī (lietas 2.sējuma 14.lapa). Ar šo papildu apkures ierīkošanu nevar attaisnot dabasgāzes patēriņa samazinājumu laika periodā no 2015.gada 25.oktobra līdz brīdim, kad uzstādīta papildu apkures sistēma. Apkures sistēmas uzstādīšanas brīdis nav konstatēts.

Tāpat dabasgāzes patēriņa samazinājumu nepierāda atbildētājas apgalvojums, ka laika apstākļi ir bijuši siltāki. Saskaņā ar prasītājas iesniegto izdruku no oficiālās statistikas pārvaldes OSP datubāzes vidēja gaisa temperatūra laika periodā no 2015.gada 25.oktobra līdz 2019.gada 12.augustam apkures sezonā dažos mēnešos ir bijusi augstāka par 2006. –2007.gadā, bet dažos mēnešos zemāka.

[9.3] Izvērtējot iepriekš konstatēto, secināms, ka atbildētājas lietošanā nodotais Skaitītājs ir ticis ietekmēts, plomba bojāta, par ko atbildētāja nav informējusi prasītāju atbilstoši Ministru kabineta noteikumu Nr.78 (redakcija līdz 2020.gada 24.janvārim) 97.3. un 97.4.punktā noteiktajam.

Prasītāja ir pierādījusi, ka ir noticis dabasgāzes patēriņa samazinājums no 2013.gada 22.oktobra. Tomēr atbildētājas pierādījums – 2015.gada 25.oktobra akts par Skaitītāja kontroli, liecina, ka līdz šī akta sastādīšanai Skaitītāja plombas ietekmēšana nav bijusi. Bet, ja arī ir bijusi, tad par šajā laika periodā notikušo dabasgāzes patēriņu bez uzskaites atbildība gulstas uz prasītāju, jo prasītāja ir atbildīga par savu darbinieku darbu, kuram bija jāpamana un jāveic darbības, lai Skaitītāja ietekmēšana tiktu pārtraukta.

Secināms, ka saskaņā ar uzskaitīto patērēto dabasgāzi laika periodā no 2015.gada 31.oktobra līdz 2019.gada 12.augustam ir uzskaitīta dabasgāze 22631 m^3, kas ir 498,48 m^3 mēnesī (22631: 45,4 mēneši). Tā kā prasītāja ir pieņēmusi, ka laika periodā no 2006.gada 31.oktobra līdz 2007.gada 31.oktobrim Skaitītāja ietekmēšana nav notikusi un uzrādītais dabasgāzes patēriņā ir atbilsti reālajam patēriņam, tad tiesa atzīst, ka šajā laika periodā patērētā dabasgāze ir pieņemama par atskaites rādījumu. Šajā laika periodā vidējais rādījums ir bijis 564 m^3mēnesī. Līdz ar to starpība 65,52 m^3 (564 - 498,48) ir uzskatāma par neuzskaitīto dabasgāzi.

Tiesa secina, ka laika periodā no 2015.gada 31.oktobra līdz 2019.gada 12.augustam atbildētāja ir patērējusi un nav uzskaitījusi dabasgāzi 2974,61 m^3 (65,52 x 45,4). Atbilstoši prasītājas aprēķina formulai, atbildētāja nav samaksājusi prasītājai par patērēto, bet neuzskaitīto dabasgāzi 1593,92 *euro* (2974,61 x 10,538= 31346,44 x 0.03059= 958,89+ (31346,44 x 0,00165) 51,72 + (31346,44 x 0,0025327) 79,39 + (31346,44 x0,0072510) 227,29) + 21%) 276,63.

No atbildētājas ir piedzenami 1593,92 *euro* par patērēto, bet neuzskaitīto dabasgāzi par laika periodu no 2015.gada 31.oktobra līdz 2019.gada 12.augustam. Prasība par 859,45 *euro* noraidāma.

[10] Prasītāja lūdz piedzīt līgumsodu 2453,37 *euro* par dabasgāzes lietošanas noteikumu pārkāpumu, atsaucoties uz Līguma 4.2.punktu kopsakarā ar Civillikuma 1716.panta pirmajā daļā noteikto.

Civillikuma 1716.panta pirmajā daļā ir noteikts, ka līgumsods ir pamatums, ko kāda persona uzņemas ciest sakarā ar savu saistību neizpildi vispār, nepienācīgu izpildi vai neizpildīšanu īstā laikā (terminā).

Savukārt Līguma 4.2.punktā ir noteikts, ka tīšu skaitītāja vai gāzes plombu bojājumu konstatēšanas gadījumā piegādātājs izdara pārrēķinu trīskāršā apmērā par laika posmu no pēdējās piegādātāja izdarītās pārbaudes vai skaitītāja uzstādīšanas dienas, kā arī pieprasa segt skaitītāja vērtību sabojāšanas gadījumā (lietas 1.sējuma 16.lapa).

Satversmes tiesa 2020.gada 20.marta spriedumā lietā Nr.2019-10-0103 ir atzinusi, ka kompensācija pēc tās juridiskās dabas ir pielīdzināma līgumsodam (sk. Satversmes tiesas 2020. gada 20. marta sprieduma lietā Nr. 2019-10-0103 28.2. punktu un šā sprieduma 21.2. punktu). Noteikumu Nr.1048 56. un 58. punktā noteiktās kompensācijas apmērs neatbilst patērētāju tiesībās pastāvošajam principam, ka līgumsodam vai citai kompensācijai par līgumsaistību neizpildi vai nepienācīgu izpildi ir jābūt samērīgam ar līgumsaistību neizpildīšanas vai nepienācīgas izpildīšanas rezultātā radītajiem zaudējumiem (sk. arī Patērētāju tiesību aizsardzības centra viedokli lietas materiālu 13. sēj. 15. lp.). Ja reiz samaksas par dabasgāzi un kompensācijas noteikšana un ierobežošana ir vērsta uz patērētāju aizsardzību no monopolstāvoklī esoša energoapgādes komersanta, tad Saeima, apstrīdētajā likuma normā piešķirot pilnvarojumu Ministru kabinetam, atbilstoši racionāla likumdevēja principam nevarēja būt vēlējusies, lai Ministru kabinets nosaka tādu kompensācijas apmēra noteikšanas metodi, kuras ietekme uz patērētāju varētu pārkāpt patērētāju tiesību aizsardzību regulējošo normatīvo tiesību aktu prasības (*sk. Satversmes tiesas 2020. gada 20. marta sprieduma lietā Nr. 2019-10-0103 32.3.1. punktu*).

Kā tika konstatēts iepriekš, prasītāja ir pierādījusi, ka atbildētāja ir izlietojusi, bet ar Skaitītāju nav uzskaitījusi dabasgāzi 2974,61 m^3, par ko atbildētājai ir jāmaksā 1593,92 *euro*. Tādējādi secināms, ka, apmierinot prasību daļā par parāda 1593,92 *euro* piedziņu, ir jau novērsts prasītājas tiesību aizskārums, jo atbildētājai ir pienākums samaksāt piedzīto parādu par faktiski patērēto dabasgāzi līdzīgā laika posmā. Neapšaubāmi nesankcionēta iejaukšanās gāzes skaitīšanas ierīces darbībā, lai gāzes lietotājam būtu iespēja dabasgāzi patērēt bez maksas, nav atbalstāma un ir sodāma, taču, nosakot sodu par pieļauto pārkāpumu, šim sodam jābūt taisnīgam un samērīgam ar personas izdarītā pārkāpuma smagumu.

Tādējādi kompensācijas apmēra noteikšanā jāievēro no taisnīguma principa atvasinātais soda samērīguma princips, nepieļaujot prasītājas kā energoapgādes komersanta iedzīvošanos uz atbildētāja kā enerģijas lietotājas rēķina, jāsekmē dabasgāzes lietošanas noteikumu un dabasgāzes piegādes līguma pārkāpumu prevencija, kā arī jāvērtē, vai ar konkrēta apmēra kompensāciju tiek nodrošināts taisnīgs rezultāts. Civiltiesiskas sankcijas var disciplinēt dabasgāzes lietotāju un novērst iejaukšanos dabasgāzes patēriņa uzskaitē, taču to ir iespējams noteikt ar samērīgākiem līdzekļiem. Ņemot vērā atbildētāja pieļautā pārkāpuma smagumu, t.i., cik būtiska ir iejaukšanās gāzes Skaitītāja darbībā un tā sekas, secināms, ka konkrētajā gadījumā šis pārkāpums ir būtisks, jo atbildētājs, apdraudot sabiedrisko drošību, apzināti veica nelikumīgas manipulācijas ar sprādzienbīstamu ierīci, kas secīgi viņam deva iespēju ilgstoši dabasgāzi patērēt bez attiecīgas uzskaites, t.i., par to nemaksājot. Tādējādi, lai pušu līgumā noteiktā kompensācija būtu samērīga un taisnīga, pildītu sodīšanas un preventīvo funkciju, kā arī nodrošinātu taisnīgu rezultātu, konkrētajā gadījumā kompensācija, kuru prasītāja lūdz piedzīt kā līgumsodu, nosakāma piedzītā parāda apmērā.

Ņemot vērā minēto, tiesa atzīst, ka prasība daļā par līgumsoda piedziņu apmierināma daļēji un no atbildētājas par labu prasītājai piedzenams līgumsods 1593,92 *euro*. Līgumsoda apmēru noteikt mazāku vai aprobežot to ar pieaugumu līdz 10 % no parāda summas nav pamata, jo šāds risinājums nebūtu samērīgs ar atbildētājas pieļautā pārkāpuma smagumu un bīstamību, kā arī nepildītu sodīšanas funkciju. Līgumsoda piedziņa 859,45 *euro* apmērā ir noraidāma.

[11] Prasītāja lūdz piedzīt jaunā skaitītāja uzstādīšanas izdevumus 24,64 *euro*, jaunā skaitītāja vērtību 44,29 *euro* un veiktās Latvijas Gāzes plombas pārbaudes izdevumus 36,30 *euro*.

Ministru kabineta noteikumu Nr.78 (redakcija līdz 2020.gada 24.janvārim) 97.5.punktā ir noteikts, ka lietotājam ir pienākums segt izdevumus, kas saistīti ar sistēmas operatoram nodarīto kaitējumu, tostarp radītajiem zaudējumiem, ja patvaļīgi tika izdarītas izmaiņas dabasgāzes apgādes sistēmā vai tika sabojāta dabasgāzes apgādes sistēma vai komercuzskaites mēraparāts vai tā plombas.

No minētās tiesību normas izriet, ka atbildētājai ir pienākums segt prasītājas izdevumus, kas saistīti ar Skaitītāja demontāžu un jauna skaitītāja uzlikšanu, ja patvaļīgi tika izdarītas izmaiņas dabasgāzes apgādes sistēmā vai tika sabojāta dabasgāzes apgādes sistēma vai komercuzskaites mēraparāts vai tā plombas.

Atbildētāja neapstrīd, ka 2019.gada 12.augustā nekustamajā īpašumā /adrese/, Skaitītājs G4 Actaris ar Nr./numurs/ ir demontēts un tā vietā uzlikts jauns skaitītājs.

Ar 2019.gada 13.jūnija izziņu ir pierādīta dabasgāzes skaitītāja pārdošanas cena 44,29 *euro* (lietas 1.sējuma 36.lapa). Savukārt ar AS "Latvijas Gāze" cenrādi ir pierādīts, ka izdevumi par skaitītāja maiņu, ja netiek pārtraukta dabasgāzes padeve, ir 24,64 *euro* (lietas 1.sējuma 35.lapa).

Ar 2018.gada 5.janvāra Pārjaunojuma līgumu 2014.gada 24.septembra līgumam Nr./numurs/ starp SIA "V&V VentMet laboratorija" un AS "Latvijas Gāze" ir pierādīts, ka dabasgāzes norēķinu uzskaites mēraparāta pārbaudes izcenojums ir 30 *euro* (lietas 1.sējuma 37.lapa). Kopā ar pievienotās vērtības nodokli 36,30 *euro*.

Ņemot vērā minēto, tiesa secina, ka prasība par skaitītāja vērtības, demontāžas izdevumu un mēraparāta pārbaudes piedziņu ir apmierināma kopsummā 105,23 *euro*.

[12]Izvērtējot iepriekš konstatēto, secināms, ka prasība ir apmierināma, piedzenot no atbildētājas parādu 3293,07 *euro* (1593,92 + 1593,92 +105,23).

[13] Prasītāja lūdz noteikt, ka prasītājai ir tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles noslēguma dienai) saņemt likumiskos procentus pa seši no simta gadā no piedzītā pamatparāda summas.

Prasība par prasītājas tiesības noteikšanu saņemt likumiskos procentus seši no simta gadā no piedzītā pamatparāda summas ir apmierināma, pamatojoties uz Civillikuma 1759., 1763.pantu un Civilprocesa likuma 195.pantu.

[14] Prasītāja lūdz piedzīt ar lietas vešanu saistītos izdevumus, iesniedzot zvērināta advokāta Jāņa Dzanuškāna rēķinus par sniegto juridisko palīdzību 751,80 *euro* un rēķinus par ar ekspertīzes veikšanu saistītajiem izdevumiem 191,34 *euro*.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 44.panta otrajā daļā noteiktajam, ar lietas vešanu saistītos izdevumus piespriež no atbildētāja par labu prasītājam, ja viņa prasījums ir apmierināts pilnīgi vai daļēji.

Ņemot vērā minēto un saskaņā ar Civilprocesa likuma 44.panta pirmās daļas "b" punktu un ceturto daļu, no atbildētājas par labu prasītājai ir piedzenami ar lietas vešanu saistītie izdevumi 493,96 *euro* un izdevumi par ekspertīzes veikšanu 191,34 *euro*.

[15] Civilprocesa likuma 41.panta pirmajā daļā noteikts, ka pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus. Ja prasība apmierināta daļēji, šajā pantā norādītās summa piespriež prasītājam proporcionāli tiesas apmierināto prasījumu apmēram, bet atbildētājam – proporcionāli tai prasījumu daļai, kurā prasība noraidīta.

Ceļot prasību tiesā, prasītāja samaksāja valsts nodevu 547,61 *euro* un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 5,37 *euro*.

Tā kā tiesa apmierināja prasību 3293,07 *euro* apmērā, bet noraidīja 1718,90 *euro* apmērā, tad no atbildētājas par labu prasītājai ir piedzenama valsts nodeva proporcionāli apmierinātajai prasījuma daļai 359,78 *euro* (65,70% no 547,61 *euro*) un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 3,53 (65,70% no 5,37 *euro)*, kopā 363,31 *euro*.

[16] Prasītāja līdz atmaksāt pārmaksāto valsts nodevu 42,49 *euro*.

Tiesa konstatē, ka prasītāja ir iesniegusi prasību par 6074,31 *euro* piedziņu un pieteikumu par prasības nodrošināšanu.

Kaut arī 2021.gada 23.novembrī prasītāja ir samazinājusi prasības summu līdz 5011,97 *euro*, tiesa nekonstatē, ka valsts nodeva būtu samaksāta lielākā apmērā nekā to nosaka likums. Tiesa norāda, ka valsts nodevai ir arī preventīvs raksturs – atturēt prasītāju no nepamatotas prasības celšanas, līdz ar to nav pieļaujama Civilprocesa likuma 37.panta pirmās daļas 1.punkta tulkošana tādējādi, kas prasītājam dotu iespēju celt pārmērīgas prasības, un pēc tam, samazinot prasību, prasīt valsts nodevas atmaksu.

Līdz ar to lūgums par valsts nodevas atmaksāšanu ir noraidāms.

[17] Iesniedzot prasības pieteikuma grozījumus, prasītāja ir samazinājusi prasību no 6074,31 *euro* uz 5011,97 *euro*.

Tādējādi tiesai ir jāvērtē jautājums par tiesvedības izbeigšanu daļā, kurā prasītāja neuztur savu prasību, proti, 1062,34 *euro*.

Pastāvot konstatētājiem apstākļiem, ir pamats izbeigt tiesvedību prasības daļā par 1062,34 *euro* piedziņu, pamatojoties uz Civilprocesa likuma 223.panta 4.punktu.

Tiesa izskaidro, ka, atbilstoši Civilprocesa likuma 225.pantam, ja tiesvedība izbeigta, atkārtota griešanās tiesā strīdā starp tām pašām pusēm, par to pašu priekšmetu un uz tā paša pamata nav pieļaujama.

[18] Civilprocesa likuma 204.[1] pantā noteikts, ka, taisot spriedumu par naudas summas un tiesāšanās izdevumu piedziņu, tiesa nosaka termiņu sprieduma labprātīgai izpildei, kas nedrīkst būt garāks par 10 dienām no sprieduma spēkā stāšanās dienas. Līdz ar to atbildētājam ir nosakāms termiņš labprātīgai sprieduma izpildei 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 8., 41., 93., 96., 97., 193., 195., 204.[1] pantu, tiesa

nosprieda

prasību apmierināt daļēji.

Piedzīt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, par labu AS "Gaso", reģistrācijas Nr.40203108921, pamatparādu 1593,92 *euro* par patērēto, bet neuzskaitīto dabasgāzi par laika periodu no 2015.gada 31.oktobra līdz 2019.gada 12.augustam, līgumsodu 1593,92 *euro,* skaitītāja vērtības, demontāžas un mēraparāta pārbaudes izdevumus 105,23 *euro*, ar lietas vešanu saistītos izdevumus 493,96 *euro*, izdevumus par ekspertīzes veikšanu 191,34 *euro* un tiesas izdevumus 363,31 *euro*.

Atzīt AS "Gaso", reģistrācijas Nr. 40203108921, tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt sešus procentus gadā no neatmaksātās pamatparāda summas.

Noraidīt prasību par pamatparāda 859,45 *euro*, līgumsoda 859,45 *euro* piedziņu un lūgumu par valsts nodevas atmaksāšanu.

Izbeigt tiesvedību prasības daļā par 1062,34 *euro* parāda piedziņu.

Sprieduma labprātīgai izpildei noteikt termiņu – 10 (desmit) dienas no sprieduma spēkā stāšanās.

Labprātīgi izpildot nolēmumu daļā par ar lietas izskatīšanu saistīto izdevumu piedziņu valsts labā, maksājumus apliecinošus dokumentus 10 dienu laikā no sprieduma stāšanās spēkā iesniegt Rīgas rajona tiesā.

Spriedumu var pārsūdzēt Rīgas apgabaltiesā apelācijas kārtībā 20 dienu laikā no sprieduma pasludināšanas dienas 2022.gada 20.aprīļa, sūdzību iesniedzot Rīgas rajona tiesā.

Tiesnese E.Stivriņa

Dokuments parakstīts ar drošu elektronisko parakstu un satur laika zīmogu.